

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.2/2023/8.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. április 14. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 I. rendű vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának 2023. január 3. napján kelt KB.III.25/2022/12. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt2 II. rendű vádlott szolgálati bűncselekményét kötelességszegés szolgálatban vétségének (Btk. 438. § (1) bekezdés) minősíti.

A vádlott pénzbüntetését 180 (száznyolcvan) napi tétel, napi tételenként 1.200 (ezerkettőszáz) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A 216.000.- (kettőszáztizenhatezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén fogházbüntetésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. január 3. napján kihirdetett KB.III.25/2022/12. számú ítéletével Terhelt2 II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetében, ezért 250 napi tétel, napi tételenként 2000 Ft, összesen 500.000 Ft pénzbüntetésre és 1 évre a soron következő fizetési fokozatba előre sorolásra előírt

várakozási idő meghosszabbítására ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

[2] A tárgyaláson az ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A II. rendű vádlott felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.14/2023/3. számú átiratában kifejtette, hogy a felmentés érdekében előterjesztett fellebbezés nem alapos. Utalt arra, hogy a fellebbezés tartalmára figyelemmel a másodfokú felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körű. A vádlott terhére ügyészi fellebbezés nem került bejelentésre ezért a fellebbezés a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen is elbírálható. Kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, melynek keretében a bizonyítási eljárást lefolytatta, valamennyi beszerzett bizonyítékot értékelte és a II. rendű vádlott védekezésével szemben mérlegelési jogkörében állapította meg a tényállást, amely felülbírálatra alkalmas.

[4] Az ügyészi álláspont szerint az első fokon eljáró katonai tanács helytállóan következtetett a II. rendű vádlott bűnösségére, és cselekményét törvényesen minősítette szolgálatban köteleességszegés büntettének, mert intézkedési és jelentéstételi kötelezettségek tudatos elmulasztásával vezényelt körletfelügyelői szolgálata alaprendeltetését hiúsította meg. Kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a büntetéskiszabási körülményeket feltárta és a Btk. 33. § (4) bekezdésének alkalmazásával méltányos napi tételszámú pénzbüntetést szabott ki, melynél a napi tételnek megfelelő összeget helyesen igazította a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyaihoz. Álláspontja szerint helyesen döntött a katonai tanács akkor is, amikor a szolgálati helyén, a szolgálatára vonatkozó alapvető és kiemelt jelentőségű kötelezettségét megszegő II. rendű vádlottal szemben katonai mellékbüntetésül a soron következő fizetési fokozatba előre sorolásra előírt várakozási idő meghosszabbítását szabott ki. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[5] A II. rendű vádlott által bejelentett fellebbezés tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljes körű. Ezért a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, továbbá az indokolás helyességét. Az ügyben a másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulést tűzött ki, majd a vádlott kezdeményezése alapján nyilvános ülésre tért át.

[6] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat betartotta. Az előkészítő ülés és a tárgyalás során törvényes figyelmeztetéseket, kioktatásokat alkalmazott, és az ügy egyéb bizonyítékait is az

előírt formában tette a bizonyítás anyagává. Az érdekelték eljárási szabálysértésre nem is hivatkoztak.

[7] A felmentésre irányuló vádlotti fellebbezés nem alapos.

[8] A katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett.

[9] A II. rendű vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Védekezése szerint nem látta, hogy az I. rendű vádlott a fogvatartottat bántalmazta. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott védekezésével szemben a tényállást az I. rendű vádlottnak a nyomozás során a kamerafelvétel megtekintését követően tett mind önmagára, mind a II. rendű vádlottra nézve terhelő vallomása, valamint a tárgyaláson is megtekintett kamerafelvételek alapján állapította meg. A katonai tanács ítélete [14] bekezdésétől a [37] bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlotti védekezést fogadta el a tényállás alapjául. Helytállóan hivatkozott arra, hogy a kamerafelvétel alapján egyértelmű következtetés vonható arra, hogy a II. rendű vádlott látta, amikor az I. rendű vádlott bántalmazta a sértettet, mert feléjük nézett. A felvétel megtekintését követően az I. rendű vádlott is úgy nyilatkozott, hogy annak alapján a II. rendű vádlott láthatta a bántalmazást.

[10] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott. Megállapítható továbbá az is, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be. 592. § (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért az ítéltábla katonai tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a vádlottnak a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére, ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

[11] Az elsőfokú bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, tévedett azonban amikor a vádlott felelősségét nem a szolgálati bűncselekmény alapesetében, hanem a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a) pontja szerinti minősített esetben állapította meg.

[12] A szolgálatban kötelességszegés vétségét az követi el, aki őr, ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatban – az adott szolgálatra vonatkozó szolgálati intézkedés

rendelkezéseit

megszegve – elalszik, vagy a szolgálat ideje alatt szeszes italt, illetve kábítószer vagy kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyagot vagy szert fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi. A jelen ügyben a vádlott a 4. fordulat szerinti elkövetési magatartást valósította meg, tehát a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegte. A bírói gyakorlat szerint akkor állapítható meg a szolgálatban kötelezettség más módon történő megszegése, ha az legalább olyan súlyos, mint a szolgálati hely elhagyása, szeszes ital, vagy más bódító szer fogyasztása, illetve az elalvás. Ezek ugyanis a szolgálat rendeltetését megghiúsítják (BH2002.133.). A vádlott a bűncselekményt azzal a magatartással valósította meg, hogy a fogvatartott bántalmazása kapcsán jelentési kötelezettségét nem teljesítette, amivel szolgálatára vonatkozó rendelkezést súlyosan megszegte. A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy a körletfelügyelői szolgálatot teljesítő vádlott a fogvatartottnak az I. rendű vádlott általi bántalmazásából az utolsó kettő, de legalább az utolsó ütést látta, arról tudomást szerzett. A bűncselekmény törvényi tényállása 4. fordulat szerinti elkövetési magatartás szempontjából figyelembe vehető, az adott szolgálatra vonatkozó szabályokat a körletfelügyelő munkaköri leírása és annak 4. számú ún. biztonsági melléklete rögzíti. A BH1995.264. számú eseti döntésében foglaltakra is figyelemmel szolgálatban köteleességszegés megállapításának, nem pedig jelentési kötelezettség megszegése vétsége megállapításának van helye. A biztonsági melléklet külön cím alatt foglalkozik a körletfelügyelő jelentési kötelezettségével. A jelentési kötelezettsége körében felsorolt három eset közül az első kettő nem kerülhet szóba, hiszen nem a büntetés-végrehajtás rendjét, biztonságát veszélyeztető körülmény és nem a biztonságra veszélyes körülmény merült fel, hiszen a cselekmény nem a fogvatartottak biztonságos őrzésével vagy az általuk betartandó szabályokkal áll összefüggésben. A tényállásban rögzített cselekmény büntetés-végrehajtási őr magatartását érinti, tehát az a szolgálati rendet befolyásoló körülményként értékelhető. Ezért a II. rendű vádlott magatartása a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző köteleességszegés szolgálatban vétségét megvalósította.

[13] Megállapítható ugyanakkor, hogy Terhelt2 cselekménye nem járt a szolgálatra nézve a jelentős hátrány veszélyével. A körletfelügyelői szolgálat alaprendeltetése fogvatartottak őrzése, napi tevékenységük meghatározott szabályok szerinti irányítása, úgy ahogy ezt a munkaköri leírás általános és speciális munkaköri feladatok cím alatt rögzíti. Ezen feladatok, tehát az alaprendeltetéshez kapcsolódó feladatok szempontjából a vádlott jelentési kötelezettségének elmulasztása nem járt a jelentős hátrány veszélyével. Ténylegesen az őrzés biztonságára, és a fogvatartottak szabályozott napi életvitelére hatást nem gyakorolt. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét megváltoztatta, és Terhelt2 II. rendű vádlott szolgálati bűncselekményét a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző köteleességszegés szolgálatban vétségének minősítette.

[14] Az elsőfokú bíróság alapvetően helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket, azonban az adott szolgálat tekintetében nem értelmezhető az, hogy olyan cselekményt követett el, amelynek megakadályozása szolgálati esküje alapján kötelessége lett volna, ezért az ítéltábla ezt a súlyosító körülményt mellőzte. Az enyhítő körülmények köréből a másodfokú bíróság mellőzte az időmúlást, figyelemmel arra, hogy a bűncselekmény elkövetése óta igen rövid idő telt el.

[15] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor lehetőséget látott a szabadságvesztéssel büntetni rendelt bűncselekmény esetében, a cselekmény tényleges tárgyi súlyára figyelemmel pénzbüntetés kiszabására. Elmulasztott azonban az ítélet indokolásában hivatkozni az azt lehetővé tevő Btk. 33. § (4) bekezdésében írt rendelkezésre, ezért azt a másodfokú bíróság ezúton pótolja. A másodfokú bíróság az enyhébb jogi minősítésre figyelemmel indokoltnak látta a pénzbüntetés enyhítését. A napi tételek számát a cselekmény tényleges tárgyi súlyának megfelelően 180 napban határozta meg, míg az egy napi tétel összegét 1200 Ft-ra enyhítette a vádlott tényleges jövedelmi viszonyainak megfelelően. Utalni kíván a másodfokú bíróság arra, hogy a II. rendű vádlott esetében a havi nettó 552.691 Ft-os fizetés irreális, hiszen az átlag kiszámításakor, abba egyszeri alkalommal kifizetendő összeg (fegyverpénz) is beszámításra került. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az eddig kifogástalan életvezetésű két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodó jelentős hitelt törlesztő vádlott esetében ez a pénzbüntetés és a katonai mellékbüntetés megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat. Az elsőfokú katonai tanács indokoltan alkalmazott katonai mellékbüntetést, hiszen a II. rendű vádlott magatartása a szolgálati rendet sértette, így az előresorolást hosszabb várakozási idő eltöltésével kell kiérdemelni. A másodfokú bíróság a Btk. 51. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

[16] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2023. április 14.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
Dr. Szabó Éva hb. ezredes s.k.

bíró

bíró

előadó

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának KB.III.25/2022/12. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.2/2023/8. számú ítéletében írt változtatással Terhelt2 II. rendű vádlott tekintetében jogerős és végrehajtható.

Budapest 2023. április 14.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke